

Lindisfarne i Franska Polynesien och Tonga

23 juli – 27 oktober 2008

Lindisfarne – Forgas 37 – 7,5t
(över 9t utrustad)
Besättning: Annika Koch och Björn Christensson
www.sailaround.info
radio@sailaround.info
mail@sailaround.info

EFTER NÄSTAN EXAKT de tillåtna tre månaderna i Franska Polynesien klarade vi ut från Bora-Bora den 24 juli och seglade mot Mopelia, en liten atoll i väster som tillhör Franska Polynesien. Seglingen dit blev mycket motvind, men som väl var svag sådan. Sen eftermiddag fick vi starta motorn för att motorsegla de sista 50 sjömilerna.

På morgonen körde vi in i det trånga passet som nästan såg ut som en sprängd kanal. Louise och Rex från SixPack stod på "kanalkanten" och filmade vår entré i den rätt starka motströmmen.

Här låg redan förutom Six-Pack, Blue Marlin, Roxy, Traveller och några franska båtar. Potluck (knytkalas) på stranden med nämnda besättningar och sen var det fågelskådning som gällde för de kommande två dagarna.

Sista dygnet var vi ensamma och hade en kanondag med alla fregattfåglar, tärnor och boobisar (släkting till vår havssula) helt för oss själva. Mopelia är en liten atoll som mer påminner om Tuamotus än de övriga Sällskapsöarna. Det finns ingen vulkanö kvar utan bara öar i ringrevet. Mycket trivsamt och med bara en familj boende på atollen.

Suwarrow

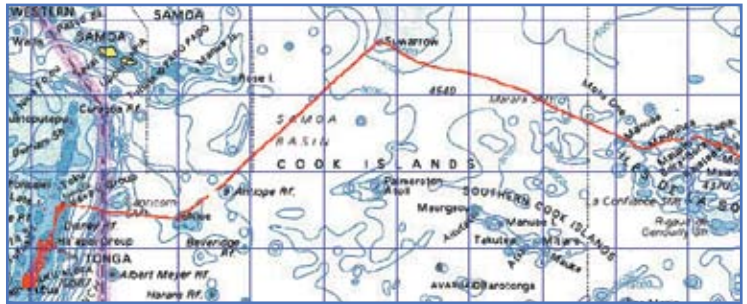
Den 28:e förutspådde gribbilerna bra vind för Suwarrow och vid

10-tiden gick vi ut genom passet och hissade segel inför de 500 sjömilerna till Suwarrow. På vägen dit tappade vi ånyo en stor fin guldmakrill. Vi verkar ha bara 50 % chans att få dom upp på däck.

Tidigt på morgonen den 1 augusti angjorde vi naturparken på Suwarrow och blev lite förskräckta. Här låg redan 15 båtar ankrade! Innan kvällen kom var vi 18 båtar. Inte precis vad man förväntar sig av ett avskilt paradis.

Nåväl, har man slagit in på E4:an så får man väl skylla sig själv. Det blev efter en vecka tommare och tommare och de sista dagarna var vi bara fyra båtar.

Suwarrow har, jämfört med de atoller vi besökt tidigare, väldigt lite att erbjuda. Dels får man inte röra sig fritt annat än på den lilla huvudön, där parkvärderna med sin trevliga familj bor, och dels får man inte flytta sig till andra sidan av atollen om vinden vrider. Det sistnämnda gör ankringsplatsen inte bara okomfortabel utan ibland även farlig när vinden ligger



på från syd eller väst. Fågelkolonierna som man kan besöka i sällskap med parkvakten är sevärda men för övrigt är det nog Tom Neals vistelse på ön som gjort den till ett måste för många seglare.

Niue

På eftermiddagen den 11:e lämnade vi parken och styrde mot sydväst och Niue som ligger 500 sjömil i den riktningen. Första dygnet blev blåsigt med halv vind till slör, så när vinden vred och vi kunde spira ut genuan och skota hem focken blev livet både torrare och mindre gungigt.

Vinden stod sig fint till sista dygnet då den på morgonen dog helt. Motor hela dagen för att till kvällen kunna segla bidevind till halv vind i sex knop i en svag vind med obetydlig sjö, ett förhållande som otroligt nog stod sig hela natten tills vi precis när fullmånen gick ner och solen gjorde sig påmind tog en boj i bukten utanför byn/huvudstaden Alofi på Niue den 15 augusti. Bojar är det enda vettiga



Passet in till Mopelia

alternativet då det både är djupt och fullt av raviner i korallbotten, som lätt fångar ankaret för evigt.

Första natten var ok men sedan blev det väldigt rulligt i dyningen. Niue har inget skyddande rev och därmed går vågor och dyning rätt in mot stranden. Dingeresan in till kajen var inga problem, men att lägga till och sen hissa upp dingen i kranen var ett äventyr som ofta gick bra, men man blev alltid mer eller mindre blöt.

Ön som är världens största korallö har rest sig 60 meter ur havet. Långt in på den tämligen platta ön såg vi ”bergytan” sticka upp ur den extremt yppiga grönskan. Block och stenar i olika storlek har tydliga spår av olika sorters korall. Man har inga problem med vatten. Regnet går direkt ner till grundvattnet utan att rinna bort eller avdunsta i sjöar.

Trots den äventyrliga dingelandningen lyckades vi få iland våra cyklar och tillsammans med Hans och Milla från Blue Marlin gjorde vi två cykelutflykter, en söderut och en norrut från Alofi.

Kustremsan bjuder på många sevärheter. Korall som urholkats av först havsvatten och sedan efter landhöjning av regnvatten bjöd på fantastiska och svårforcerade bergsformationer.

En ravin leder via ett trångt schakt ner till grundvattnet där man kunde

svalka sig i sötvatten. Trångt och inte plats för många på en gång, men vad gör väl det när man är ensam om begivenheterna.

Turen norrut bjöd både på grottor och fina badbaljor med havsvatten. En av baljorna hade så stark tillrinning av grundvatten att det var nästan kallt närmast land! Längst i norr gjorde man reklam för en bäge, dvs. en bro av berg. Stigen dit går genom en fantastisk grotta med enorma stalaktiter och stalakmiter. Vi upplevde grottan som klart häftigare än ”bergsbron”, hur nu det är möjligt för en före detta broingenjör.

Mot Tonga

Efter ytterligare en rullig natt satte vi av mot Tonga och Vava'u gruppen i väster.

Det hade blåst från sydväst några dagar och detta tillsammans med att man var tvungen att angöra Nicafu senast kl fyra på fredag för att klarera in gjorde att många lämnade Niue på tisdagen. Vi skulle passera datumgränsen och därmed förlora en dag, något som en del missat och nu fick brättom att ge sig av.

Iväg kom vi vid halv tvåtiden, sist av åtta båtar. Under eftermiddagen och natten seglade vi ikapp och om de flesta! Låt vara att de riktigt morgontidiga och stora båtarna seglade lite långsamt för att inte komma fram för tidigt på fredagsmorgonen.

Uppenbart tjänar vi fart när vinden är svag och hela tiden skiftar mellan 160 och 90 grader över båten.

Dom vi seglade om hade ständiga upp och nedtagningar av spirbommar samt en rullig gång som gjorde att seglen i den moderata vinden slog och tappade vinden. Vi seglade bland andra ikapp Cat Cocette, en Dansk Malö 116 första kvällen. Lone och Steffen

ombord var sedan hela tiden inom VHF-avstånd. När vi så nästa förmiddag fångade en fin mahimahi inbjöd vi dom till gravad guldmakrill snarast efter att vi angjort Tonga.

Möte i natten

I fältet fanns en katamaran som seglade genom att kryssa undanvind genom fältet med några timmars mellanrum. Innan månen gått upp natt två trodde vi oss se en grön lanterna en bra bit ut på styrbordsläring. När vi tittade efter noggrannare var det nog ”som vanligt” en stjärna. En halvtimme senare var det definitivt en grön lanterna, som ibland blev vit. Lite knepigt kändes det. Den stod lika stilla som stjärnorna och var lika högt upp på himlen. Strax blev den dessutom röd ibland och då förstod vi vad som var på G. Det var naturligtvis katamaranen!

Den rullade inte och därmed stod topplanternan stilla och trefärgslanternan hade väl en glipa mellan grönt och rött. Vi ropade på VHF:n och lyste med en ficklampa. När vi fått dom att reagera var det bara 30 meter kvar till vår akter!

Vi seglade långsamt med våra nu kraftigt revade segel för att inte komma fram för tidigt och 10 minuter efter att dom gippat vid vår akter försvann dom på nästa bog norrut. Lite uppgjagade var vi men samtidigt lite fascinerade över att detta kan ske.

På morgonen vid inkleringen, dit vi kom först av alla ”Niue-båtarna”, kom killarna från katamaranen lite slokörade fram och bad om ursäkt. Om dom hade sovit eller bara missbedömt avståndet blev vi inte klara på. Men när båtar kommer så här nära varandra är masttopplaternor kanske inte det mest lyckade. När dom var 30 meter bakom oss hade dom vår akterlanterna 40 meter framför och 17 meter upp i luften, inte precis den vinkel man tittar i om man har kollen framåt.

Niefau, Vava'u och Ha'apai

Efter inkleringen tog vi en mooringboj med fritt internet och började göra oss hemmastadda i Nicafu. Först gällde det att hitta immigrationskontoret, för dom var på flygplatsen när vi på morgonen klarerade in hos tull och jordbruksgubbarna. Hälsogubben hade vi efter en vecka fortfarande inte hittat! och sedan struntade vi honom, mer eller mindre uppmanade av gubbarna hos immigration.

Niefau är en lite annorlunda stad/by. Väldigt påverkad av turism, men en annan typ än den hotellturism vi sett tidigare. Här är charterseglande turister och vi yachtsisar som dominerar. Antalet backpackers är nog dessutom större än antalet hotell/resort-gäster.

Detta tillsammans ger ett brokigt kajliv med många restauranger, barer, kaféer, bagerier och butiker. Känns som att komma till ett mycket mer levande och pulserande samhälle än det vi vant oss vid i Franska Polynesien. Här är seglandet, dykandet och valarna i centrum.

Varje dag är det inforadio på VHF med

väder, senaste nytt och lite reklam om vad som är på G till kvällen. Ganska fantastiskt och väldigt obyråkratiskt och utan inblandning från myndigheterna. Hamnviken är mycket skyddad och betraktad som cyklonsäker. Folk lämnar sina båtar här och gör längre eller kortare avstickare hem.

Utbudet av varor är väl inte mycket att skryta med, men det nödvändigaste finns och lite extra pga alla seglare. Bland annat finns ett österrikiskt litet bageri. Mums, vi köpte varmt råg- och fullkornsbröd. Smakade ljuvligt efter allt vitt bröd sedan vi vet inte när.

Vi spenderade helgen och måndag förmiddag i staden innan vi gav oss ut i skärgården för att leta knöval. Vava'u har en riktigt stor skärgård som åt öster och söder dessutom är skyddad av nästan heltäckande rev. Det gör naturligtvis området till ett eldorado för charterbolag. Lägg därtill ett tjugofemtal bra ankringsvikar, några få utrustade med ett fåtal mooringbojar. Trots detta har vi haft egen vik ibland, så problemet med många båtar ska inte överdrivas. Men visst hjälper det att mentalt ha förberett sig på mängden båtar. Man ska inte heller glömma att merparten av cruisers på sin väg från öster till väster passerar Tonga som anhalt före Fidji eller Nya Zeeland.

Efter drygt två veckors skärgårdsliv kom Marie-Louise, vår första gäst från Sverige sedan vi seglade i Nordnorge 2005, och vi försökte efter några dagar i Vava'u skärgården segla söderut till Ha'apai. Första försöket misslyckades, halvvägs möttes vi av ösregn och 15 m/s rakt i nosen. Vi konstaterade att vi skulle komma fram långt efter mörkrets inbrott, så vi länssade tillbaka till Vava'u. Tre dagar senare fick vi vind för en hygglig sträckbog ner till Pangia i Ha'apai.

Ha'apai är till skillnad mot Va'vau's höga skogklädda och skyddande öar, låga och atollliknande. Ger oftast bara skydd för ostliga vindar och är svårnavigerat på grund av alla rev. Antalet båtar som går till Ha'apai är jämfört med Va'vau ringa och nästan alla är på väg mot Nya Zeeland. Vi seglade fort genom övärlden på tre dagar ner till Tongatapu och huvudstaden Nuku'alofa för att Mimmi skulle hinna med sitt plan hem till Sverige. Vädret blir extra viktigt när det bara finns tio dagar att bjuda på.

Vi blev påmind om hur annorlunda det är när man inte kan vänta in rätt väder för bekväm segling. Nu fick vi flera dagar med hård bidevindssegling i gropig sjö, trots att långa sträckor av de 160 sjömilerna är skyddade av rev åt öster. Vädret var alltså lite så och så, men vi fick se val varje dag under Mimmi's 10 dagar, en del med riktiga luftfärder.

Efter att vi lämnat av Mimmi blev vi kvar i Nuku'alofa några dagar i väntan på bra väder för att segla tillbaka norrut till Ha'apai. Andra natten i Nuku'alofas hamn fick vi besök av en råtta (!) som spatsrat över till båten på en femton meter lång förtöjningslina. 20 timmar senare hade vi fångat in den stackarn och förpassat den överbord. Normala träråttfällor fungerade inte alls. Lösningen blev ett kartongark med superkladdigt lim och en tomatbit. Rättan låg helt fastkletad



En sprallig knövalskalv

och kunde till slut inte röra sig alls när vi kastade hela härligheten upp och ned i vattnet.

Vi fick fin segling upp till Ha'apai där vi vid femtiden i 10 – 15 m/s lyckades ta oss in bakom ett rev genom en trång öppning och ankra framför en liten ö. Lite spännande med revet och bränningarna femton – tjugo meter bakom båten. Vi la ut ett andra ankare inför natt nummer två för att ligga kvar i fickan i revet när vinden vred mot öster. Vi var helt ensamma utan ens ett ljud i VHF:n under fyra dagar och njöt av tillvaron, trots lite väl mycket vind och rullning. Grillning i lä på stranden gick dock utmärkt och vi plockade papaya, bananer och cocosötter innan vi seglade vidare norrut mot Pangia och inklering i Ha'apai. Här mötte vi båtströmmen från Vava'u som var på väg söderut, men trots detta hade vi för det mesta egna ankarplatser hela tiden i Ha'apai. De två dygn vi låg i Pangia plockade vi fram cyklarna och fick två fina turer på den långsmala platta ön, innan vi sen sakta drog oss söderut igen.

Nu ligger vi hos Big Mama

Tillbaka i Tongatapu-gruppen efter nästan två veckors segling bland Ha'apais öar ankrade vi vid Big Mamas Yachtklubb på ön Pangiamotu, en knapp sjömil norr om Nuku'alofa. Båtarna inne i hamnen hade sett rättor, men ingen hittills hade, trots ringa motätgärder, fått på påhälsning ombord. Vi hade väl otur.

Häromdagen fick vi erfara hur det känns i båten under en liten jordbävning. Den gav inga andra effekter än att det kändes som om masten vibrerade, utsatt för riktigt hård vind och skakade trots att inget

annat rörde sig. Efteråt har vi inte fått någon rapport om var denna lilla jordbävning hade sitt centrum.

Vi är ca 30-40 båtar här, hälften i hamnen och hälften ute vid Pangiamotu, som ivrigt studerar vädersystemen i söder för att försöka avgöra lämplig avgångstid för de dryga 1000 sjömilerna till Opua i Nya Zeeland. Det är ännu gott om tid innan cyklonsäsongen startar och det är bara vår i Nya Zeeland.

I tisdags lämnade fem båtar för att knappt ett dygn senare vara tillbaka, så lätt är det inte. Tiden fördrivs med

shopping i stan och trevlig samvaro på kvällarna i yachtklubben. Amerikanska båtar är i majoritet, men vi är faktiskt fyra svenska – Charlene från Stockholm, Lisa i sin 38:a fotare, vars namn vi inte kan, och Albertina från Hudiksvall förutom Lindisfarne.

Det blir förmodligen rena strömhoppet härifrån inom någon dag då väderfönstret ser riktigt lovande ut, och då går vi också. Ett delmål på sträckan är att besöka Minerva reef, en revatoll som är nästan helt rund med en diameter på 3 sjömil. Lite av revet tittar upp över vattenytan vid ebb – det är allt!

Vi räknar med att vara framme i NZ mellan den 4:e till 8:e november.

27 oktober 2008 Annika & Björn



Sedan 1928 har Baltic Varv varit ett aktivt båtvarv med gott renommé. Beläget i det idylliska Trosa, 70 km söder om Stockholm, har våra kunder sin båt mitt i Sörmlands skärgård.

Vi har en bred kompetens inom båt och fartygsteknik. Många båtar av trä, glasfiber och metall kommit till under vårt tak.

Vill ni ha båtuppläggningsplats, service av båt, eller bygga båt så kontakta oss gärna. Vår slip håller för ca 25000 kg.

Vi säljer Yanmar motorer och all sorts utrustning.

OSK:medlemmen Mattias Lilja hälsar er välkommen
0156-130 01, info@balticvarv.se



Bad i Mariners Cave